

Miljøbeskyttelsesloven af 1991

Med kommentarer af
Jørgen Bjerring og Gorm Møller

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Miljøbeskyttelsesloven af 1991

1. udgave, 1. oplag 1998

© 1998 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller
mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er
uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Damm's Bogbinderi, Randers
Printed in Denmark 1998
ISBN 87-574-2352-0

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon: 33 95 97 00
Telefax: 33 95 99 97
e-mail: fl@djoei.dk

Homepage: <http://www.djoei.dk/fl/home.htm>

Indhold

Lov om miljøbeskyttelse **Lovbekendtgørelse nr. 625 af 15. juli 1997** 1

Kommentar

Indledning	31
1. Miljøreformen i 1973	31
2. Forarbejder til miljøbeskyttelsesloven af 1973	32
3. Ændringer i 1973-loven	33
4. Den anden miljøreform	36
5. Ændringer i 1991-loven	38

KAPITEL 1. Formål m.v. 45

§ 1. Lovens formål 46

Til stk. 1 og 2

1. Formålsbestemmelsens retlige betydning	46
2. Lovens formål	48
3. Beskyttelsesinteresserne	50
4. Beskyttelsesobjektet	50
5. Forureningsbegrebet	50
6. Hygiejnisk begrundede regler	51
7. Renere teknologi	51

§ 2. Lovens område 51

Indledning 51

Til stk. 1

1. Virksomhedsbegrebet	52
2. Forurenende produkter og varer	55
3. Beskyttelsesobjektet	55
3.1. Ansatte	56
3.2. Funktionærboliger m.v.	56
3.3. Forureningskilder i beboelsesejendomme	57
4. Beskyttelsesinteresserne	58
4.1. Menneskets livsvilkår	58

4.2. Materielle værdier og livsvilkår	59
4.3. Dyre- og plantelivet	60
4.4. Særlig modtagelighed	60
4.5. Det globale aspekt	64
5. Forureningsbegrebet	65
5.1. Afgrænsning af begrebet	66
5.2. Mikroorganismer	72
5.3. Affald	72
5.4. Forureningsfaktorenes sammenhæng	73
5.5. Væsentlighedskriteriet	74
6. Ulempeforvoldende virksomhed og uhygiejniske forhold	76
7. Territorielt anvendelsesområde	77
8. Forholdet til privatretlige miljøregler	78
8.1. Forholdet til naboretlig regulering	79
8.2. Erstatning for forurening	80
8.3. Ekspropriation	83
8.4. Servitutter og naboers accept	83
9. Forholdet til anden lovgivning	85
9.1. Havmiljøet	86
9.2. Affaldsdepoter	88
9.3. Råstofindvinding på landjorden	89
9.4. Vandforsyningsloven	90
9.5. Vandløbsloven	91
9.6. Naturbeskyttelsesloven	91
9.7. Landbrugsloven	92
9.8. Udstykningsloven	95
9.9. Luftfartsloven	95
9.10. Lov om kemiske stoffer og produkter	98
Til stk. 2	
1. Anvendelsesområde	98
2. Miljøberedskabet	101
§ 3. Prioriterede hensyn	103
Til stk 1 og 2	
1. Forureningsbegrænsningsprincippet	103
2. Prioritering af miljøhensyn	108
3. Forsigtighedsprincippet	119
4. Kredsløbsbetragtninger	122

§ 4. Forpligtelser for forurenede virksomhed	123
Til stk. 1 og 2	
1. Lokaliseringsprincippet	123
2. Planlægningens betydning	127
2.1. Regionplaner	130
2.2. Kommuneplaner	139
2.3. Lokalplaner	139
2.4. Forholdet til landzonebestemmelserne	146
Til stk. 3	
1. Forurenernes forpligtelser	147
2. Forureneren betaler-princippet	149
Til stk. 4. Forureningsskader	151
§ 5. Forpligtelser for producent m.v.	152
§ 6. Forpligtelser for det offentlige	153
KAPITEL 2. Almindelige bestemmelser	155
§ 7. Emissions- og produktionsnormer	156
Til stk. 1-4	
1. Generelt om § 7	157
2. Vejledende normer	159
3. Bindende normer	166
4. Emissions- og produktionsnormer	169
5. Produktkontrol for brændstoffer	169
6. Typegodkendelsesordninger	170
7. Risikobetonede forhold	170
8. Anmeldelsesordninger	171
9. Bioteknologi	171
10. Konsulentordninger	171
11. Undervisning af personale	172
12. Beføjelser til andre myndigheder eller private organisationer	172
13. Bekendtgørelser og vejledninger	172
§ 8. a. Egenkontrol	184
Til stk. 1-6	
1. Gennemførelse af egenkontrol	185
2. Autorisationsordning	186
3. Gebyrer	187
4. Beføjelser til andre myndigheder eller private organisationer	187
5. Forloids finansiering	188

§ 8. Miljømærke	188
Til stk. 1. Miljømærkeordningens område	189
Til stk. 2. Miljømærkeordningens administration	190
Til stk. 3 og 4. Gebyrer	191
Til stk. 5 og 6. Forbud mod vildledende markedsføring	192
§ 8 a. Miljømærkeordningens administrationsudgifter	192
§ 8 b. Klage vedrørende miljømærkeordning	193
§ 9. Pant- og rabatordninger	194
Til stk. 1. Pant- og rabatordninger	194
§ 9 a. Tilbagebetalingsordninger	195
Til stk. 1-6	
1. Tilbagebetalingspligten for producent og importør	196
2. Tilbagebetalingspligten for andre	199
3. Forhandlerens modtage- og opbevaringspligt	200
4. Det samlede koncept	200
5. Afleveringspligt	200
6. Forhandlingspligt	201
§ 10. Miljøaftaler	201
Til stk. 1-3	
1. Bindende reduktionsmål	203
2. Aftaleparterne	204
3. Virkemidler	204
4. Aftalegrundlaget	205
Til stk. 4. Retsstillingen for udenforstående virksomheder	207
Til stk. 5	
1. Ændring af trufne afgørelser	207
2. Skærpede krav	209
§ 11. Forhandling om regler	209
§ 12. Jordens dyrkningsmæssige anvendelse	210
§ 13. Regler om ændring af afgørelser	211
Til stk. 1 og 2	
1. Ændring af konkrete afgørelser	211
2. Oplysningspligt	211

§ 14. Immissionsnormer	212
Til stk. 1 og 2	
1. Immissionsnormer	212
2. Bindende immissionsnormer	213
3. Vejledende immissionsnormer	215
Til stk. 3. Styringsmiddel	220
Til stk. 4. Regulering af eksisterende forhold	220
§ 15. Forurening fra veje og jernbaner	221
Til stk. 1 og 2	
1. Forebyggelse af ulemper fra veje og jernbaner	221
2. Påbud m.v.	223
§ 16. Hygiejniske regler	223
Til stk. 1 og 2	
1. Uhygiejniske forhold	225
2. Bekendtgørelser i medfør af § 16	225
§ 17. Rottbekæmpelse	227
Til stk. 1-5	
1. Kommunalbestyrelsens opgaver	228
2. Grundejerens forpligtelser	229
3. Autorisationsordning	230
4. Endelighedsbestemmelse og klageadgang	231
§ 18. Kommunale gebyrer	231
1. Kommunale gebyrer	232
1.1. Gebyrernes fastsættelse	232
1.2. Panteret og udpantningsret	234
2. Kommunale forskrifter	234
2.1. Forskrifternes indhold	235
2.2. Forskrifternes bekendtgørelse m.v.	236
2.3. Dispensation	236
2.4. Klage	236
2.5. Straf	237
KAPITEL 3. Beskyttelse af jord og grundvand	239
§ 19. Udlægning på jorden, til undergrunden m.v.	241
Til stk. 1	
1. Nedgravning i jorden	243

2. Udledning på jorden	243
3. Oplægning på jorden	244
4. Afledning til undergrunden	245
Til stk. 2-3. Nedgravede beholdere	247
Til stk. 4. Den kompetente myndighed	248
Til stk. 5. Regler om beskyttelse af jord og grundvand	248
 § 20. Tilbagekaldelse af tilladelser efter § 19	250
Til stk. 1. Tilbagekaldelsesgrunde	252
Til stk. 2	
1. Forhold etableret før lovens ikrafttræden. Forurennet jord	254
2. Forurennet jord og olietankbekendtgørelsen	256
2.1. Bekendtgørelsen i hovedtræk	256
2.2. Tidligere teori og praksis	259
2.3. Nyere praksis, herunder U 1991.674 H	260
2.4. Grundejer den aktuelle bruger	264
2.5. Miljøerstatningsloven	266
2.6. Oprydning på fremmed ejendom	267
2.7. Afværgeforanstaltninger og undersøgelser	270
Til stk. 3-4. Den kompetente myndighed	271
 § 20 a. Forbud mod tilførsel af jord til råstofgrave	271
Til stk. 1	
1. Råstofgrave	272
2. Tilførsel af jord	273
Til stk. 2	
1. Dispensation	274
2. Ekspropriation	276
Til stk. 3. Vilkår	277
Til stk. 4. Opsættende virkning	277
 § 20 b. Retsvirkning af aftaler om jordtilførsel til råstofgrave	277
Til stk. 1. Aftaler om tilførsel af jord til råstofgrave	278
Til stk. 2. Regler om kontrol	278
 § 21. Anmeldelsespligt for jordforurening	279
 § 22. Beskyttelsesområde ved grundvandsindvinding	280
Til stk. 1	
1. Vandforsyningsanlægget	280

2. Beskyttelsesområdet	280
Til stk. 2. Ændringer af beskyttelsesområder	281
 § 23. Beskyttelsesområde ved overfladevandsindvinding	282
Til stk. 1-3	
1. Vandforsyningsanlægget	282
2. Beskyttelsesområdet	282
 § 24. Påbud og forbud til beskyttelse af vandindvinding	284
Til stk. 1	
1. Anlæg til indvinding af grundvand	285
2. Særligt om forurennet jord	287
Til stk. 2. Indgreb til fordel for anlæg til indvinding af overfladevand ..	289
 § 25. Kompetenceregler	290
Til stk. 1. Ministerens beføjelser efter §§ 22-24	290
Til stk. 2. Kommunalbestyrelsens beføjelser	290
 § 26. Sagsbehandlingsregler	291
 KAPITEL 4. Beskyttelse af overfladevand	293
§ 27. Forbud mod forurening af vandområder	294
Til stk. 1	
1. Stoffer, der kan forurene vandet	295
2. Tilføres ... oplægges	297
3. Vandløb, søer eller havet	299
Til stk. 2. Påvirkning af aflejrede stoffer	300
Til stk. 3. Undtagelse fra forbudet i stk. 1	301
 § 28. Spildevandstilladelser	302
Til stk. 1	
1. Spildevand	303
2. Hvilke anlæg?	304
3. Forholdet til vandløbsloven	306
4. Administrationsgrundlaget	307
4.1. Recipientkvalitetsplanlægning og regionplanlægning	308
4.2. Vandmiljøplanen	312
5. Udlederkrav	313
6. Støj- og lugtgener	316

Til stk. 2-3	
1. Kommunalbestyrelsens kompetence	316
2. Vilkår for tilslutning	319
Til stk. 4	
1. Tilslutningspligt. Offentlige spildevandsanlæg	320
2. Private anlæg	322
Til stk. 5. Endelighed	322
 § 29. Regler om spildevandstilladelser m.v.	323
 § 30. Påbud og forbud til spildevandsanlæg	324
Til stk. 1	
1. Hvilke anlæg?	326
2. Indgrebskriteriet	327
2.1. Recipientkvalitetsplanlægning	328
2.2. Lugt- og støjgener	330
2.3. Ændring af vilkår	331
2.4. Grænsetilfælde	332
3. Konkret bedømmelse	334
4. Indgrebets karakter	335
5. Kontrolkrav	337
Til stk. 2-3. Forbud	338
Til stk. 4. Kommunalbestyrelsens kompetence	339
Til stk. 5-6. Krav til spildevandsrensning i det åbne land	339
1. Hvilke udledninger?	340
2. Grundlaget for indgreb	341
3. Indgrebet	342
3.1. Påbud om nedsivning	343
3.2. Påbud om overholdelse af bestemt rensningsklasse	343
4. Tilbud om medlemsskab af kloakforsyningen	344
5. Planmæssige forudsætninger	345
6. Tidsfrister for påbud	346
Til stk. 7. Offentlige spildevandsanlæg	346
 § 31. Fælleskommunale anlæg	346
 § 32. Spildevandsplanlægning	347
Til stk. 1, nr. 1. Kloakeringsområder og renseforanstaltninger	349
Til stk. 1, nr. 2. Ophævelse af tilslutningsret og -pligt	350
Til stk. 1, nr. 3. Kloakreovering	351

Til stk. 1, nr. 4 og 5. Spildevandsafledning i det åbne land	351
Til stk. 1, nr. 6	
1. Såvel offentlige som private anlæg	352
2. Offentlig overtagelse af private anlæg	353
Til stk. 1, nr. 7. Tidsfølge	354
Til stk. 2. Forholdet til regionplanen m.v.	354
Til stk. 3. Endelighed	355
Til stk. 4. Regler m.v. om spildevandsplanlægning	356

KAPITEL 5. Forurenende virksomhed 357

§ 33. Godkendelse af listevirksomhed 358

Til stk. 1	
1. Område	359
2. Virksomhedsbegrebet	359
3. Godkendelsespligt	360
3.1. Ejerforhold	362
3.2. Kontinuitetsbrud	363
3.3. Hændelig undergang	363
4. Godkendelsespligtens omfang	365
4.1. Forholdet til lovens øvrige bestemmelser	369
5. Udvidelser og ændringer	370
5.1. Bestående virksomheder	371
5.2. Miljøgodkendte virksomheder	372
5.3. Praksis	373
6. Godkendelseskrav og -kriterier	374
7. Retsvirkninger	375

Til stk. 2	
1. Dispensation for bygge- og anlægsarbejder	376
1.1. Planlægningen	378
1.2. Bygherrens ansvar	379
Til stk. 3. Forsøgsordning med erhvervszoner	379

§ 34. Godkendelsens indhold 381

Til stk. 1	
1. Godkendelseskrav og -kriterier	381
1.1. VVM-proceduren	382
1.2. EF-fuglebeskyttelses- og Ramsarområder	383
1.3. Lovens hovedkriterium	384
1.4. Særligt om udvidelser og ændringer	390
2. Godkendelsens udformning og vilkår	392

2.1. Vilkår om indretning og drift	395
2.2. Immissions- og emissionsvilkår	400
2.3. Ubestemte ulempevilkår	404
2.4. Egenkontrolvilkår	406
2.5. Revisionsvilkår	409
2.6. Tidsbegrænsning	410
2.7. Almene hensyn	415
Til stk. 2	
1. Retshåndhævelsessensyn	416
1.1. Personkredsen	418
1.2. Relevante hensyn	419
1.3. Kriterier for afslag	420
1.4. Særlige vilkår	421
Til stk. 3. Vilkår for direkte spildevandsudledning	422
Til stk. 4. Endelighedsbestemmelse	423
§ 35. Listen. Sagsbehandlingsregler	425
Til stk. 1. Listevirksomheder	425
Til stk. 2	
1. Regler om godkendelsesordningen	428
1.1. Godkendelsesansøgningens indsendelse	428
1.2. Virksomhedens oplysningspligt	429
1.3. Manglende oplysninger	432
2. Regler om anmeldelse	434
§ 35 a. Grønt regnskab	434
Til stk. 1-8	
1. Indledning	435
2. Område	436
3. Regnskabspligten	436
4. Regnskabets indhold	437
5. Myndighedernes beføjelser	437
§ 36. Rammegodkendelse	438
Til stk. 1-2	
1. Indledning	438
2. Rammegodkendelse	439
3. Anmeldelsen	441
4. Godkendelsesmyndighedens beføjelser	442

§ 37. Afgørelser om godkendelsespligt	443
§ 38. Frivillig godkendelse	445
Til stk. 1 og 2. Frivillig godkendelse	446
§ 39. Godkendelse af bestående virksomhed	448
Til stk. 1-3	
1. Indledning	449
2. Godkendelsespligten og ansøgningen	449
3. Godkendelsesbehandlingen	451
§ 39 a. Sikkerhedsstillelse	453
Til stk. 1-7	
1. Indledning	454
2. Anvendelsesområde	455
3. Sikkerhedsstillelsen	455
4. Regulering af sikkerhedens størrelse	457
5. Kollektiv sikkerhedsstillelse	458
§ 40. Kompetenceregler	458
Til stk. 1 og 2	
1. Godkendelseskompetencen	458
2. Amtsrådets kompetence	459
3. Kompetenceforskydning	462
§ 40 a. Miljøansvarlighed	464
1. Indledning	465
2. Rettighedsfrakendte personer	466
3. Overtrædelser af straffelovens § 196	466
4. Miljølovsovertrædelser	466
5. Gæld for selvhjælpshandlinger	469
§ 40 b. Register over § 40 a-personer	469
Til stk. 1-3	
1. Register over § 40 a-personer	470
2. Indberetningspligten	471
3. Partsorientering	471
§ 41. Påbud og forbud til listevirksomheder	471
1. Område	472

2. Forholdet til lovens øvrige regler	473
3. Kompetencen	474
4. Tilsynsmyndighedens undersøgelsespligt	474
Til stk. 1	
1. Bestemmelsens hovedkriterier	475
2. Påbudets udformning og indhold	476
2.1. Påbud vedrørende væsentlig forurening	477
2.2. Påbud i relation til forureningsbegrænsningsprincippet	482
2.3. Påbud i relation til risiko	483
3. Samvirkende forureningskilder	484
4. Nedlagte virksomheder	485
5. Forurenet jord	486
Til stk. 2	
1. Forbud	490
Til stk. 3. Forbud til imødegåelse af sundhedsfare	493
Til stk. 4-6. Retsbeskyttelsen	493
Til stk. 4	
1. Indgreb i retsbeskyttelsesperioden	494
2. Tilsidesættelse af oplysningspligten m.v.	495
3. Godkendelsesmyndighedens bedømmelse m.v.	496
4. Teknisk-videnskabelig udvikling	499
5. Forbedring af miljøkvaliteten	500
6. Andre tilfælde	501
Til stk. 5	
1. Indgreb efter retsbeskyttelsesperiodens udløb	502
2. Retsmiddel og retsvirkning	503
Til stk. 6. Nedsættelse af beskyttelsesperioden	504
§ 41 a. Godkendelsestilbagekaldelse for § 40 a-personer	505
Til Stk. 1 og 2	
1. Indledning	505
2. Anvendelsesområde	506
3. Personkredsen	507
4. Relevante hensyn	507
5. Kontradiktion, klage og søgsmål	508
§ 42. Andre virksomheder	508
Til stk. 1-5	
1. Bestemmelsernes baggrund	509
2. Bestemmelsernes område	510

3. Fritidsaktiviteter m.v.	513
4. Beføjelser, kompetence og klage	513
5. Anmeldelsesordningen	514
6. Midlertidige aktiviteter	515
KAPITEL 6. Affald	517
§ 43. Ansvar for affald	518
§ 44. Regler om affald	519
§ 45. Affaldsordninger	522
Til stk. 1	
1. Affaldsbortskaffelsen som kommunal opgave	523
2. Affaldsbegrebet	524
Til stk. 2. Regler om kommunale affaldsordninger	525
Til nr. 1. Anvisningspligt	525
Til nr. 2. Indsamlingsordninger	528
Til nr. 3. Benyttelsespligt	529
Til nr. 4. Anmeldelses- og oplysningspligt	531
Til stk. 3. Regulativer	531
Til stk. 4. Forbud mod konkurrerende indsamlinger	533
Til stk. 5. Fritagelse for benyttelsespligt	534
§ 45 a. Krav til informationsform	537
§ 46. Påbud og forbud om affaldshåndtering	538
§ 47. Affaldsregister. Affaldsplanlægning	540
§ 48. Affaldsgebyrer	542
Til stk. 1 og 2	
1. Gebyrer til dækning af udgifter ved affaldsordninger	543
2. Principper for gebyrfastsættelsen.	544
3. Samlegebyr	547
4. Skattefinansiering	548
Til stk. 3. Endelighed	549
Til stk. 4. Standardbetalingsvedtægter	550
Til stk. 5. Fortrinsret og udpantningsret	550
§ 49. Fælleskommunale affaldsselskaber	551

§ 50. Anlæg for affaldsdeponering	553
Til stk. 1-3. Anlæg til deponering af affald	554
Til stk. 4. Gebyrer og sikkerhedsstillelse	555
KAPITEL 7. Genanvendelse og renere teknologi	557
§ 51. Regler om genanvendelse	558
Til stk. 1-3	
1. Produktregulering	559
2. Mærkning	562
3. Kontrol og oplysningspligt	562
§ 52. Fritagelse på eksportområdet	565
§ 53. Bortskaffelsesgebyrer	565
Til stk. 1-3	
1. Indledning	566
2. Anvendelsesområde	566
3. Gebyrerne	567
4. Administrationen	567
5. Udpantningsretten	568
§ 54. Tilskud til genanvendelsesprojekter	568
1. Indledning	569
2. Tilskudsordningen	569
3. Tilskudsberettigede projekter	571
§ 55. Tilskud til anlægsinvesteringer	572
Til stk. 1-3. Tilskudsberettigede projekter	573
§ 55 a. Tilskud til bortskaffelse af spildolie	574
Til stk. 1-3	
1. Indledning	574
2. Tilskudsordningen	575
§ 55 b. Oplysningspligt vedrørende spildolie	576
§ 55 c. Modregning i tilskud	576
§ 56. Genanvendelsesråd. Sagsbehandlingsregler	577
Til stk. 1 og 2. Administrative regler om tilskudsordningen for renere teknologi	577

§ 57. Tilskudsbevilling	577
KAPITEL 8. Ekspropriation m.v.	579
§ 58. Ekspropriation	579
1. Anlægget	581
2. Ekspropriationsindgrebet	582
§ 59. Retsvirkning af ekspropriation	582
§ 60. Forarbejder og undersøgelser. Procedure	583
§ 61. Taksation	583
Til stk. 1-2	
1. Procedure	584
2. Erstatningsfastsættelse	584
§ 62. Erstatningspligt ved § 23-afgørelser	586
§ 63. Erstatning ved § 24-afgørelser	587
1. Indgrebet	588
2. Erstatningen	588
3. Procedure	590
§ 64. Ansvarssubjektet. Behandling af erstatningskrav	591
Til stk. 1-2	
1. Procedure	591
2. Den erstatningspligtige part	592
KAPITEL 9. Tilsyn	593
§ 65. Kommunalbestyrelsens opgaver	594
Til stk. 1-5	
1. Oversigt	595
2. Tilsynsmyndigheden	595
2.1. Andre tilsynsmyndigheder end kommunalbestyrelsen	596
3. Tilsynet	596
4. Tilsynet med ophørte virksomheder	598
5. Tilsynets udøvelse	600
6. Notatpligt	602
7. Tilsynspligtens indhold	603
8. Tilsynspligtens tilsidesættelse	604

9. Tilsynsberetninger	606
10. Samarbejdet med andre myndigheder	608
11. Politiets opgaver	608
 § 66. Amtsrådets opgaver	609
Til stk. 1-4	
1. Amtsrådets miljøtilsyn	610
2. Recipienttilsynet	610
3. Listevirksomhedstilsynet	612
4. Afgørelsestilsynet	614
5. Tilsynet med ophørte virksomheder	614
6. Andet tilsyn	615
 § 67. Andre tilsynsmyndigheder	615
 § 68. Lovliggørelsespligt	616
 § 69. Håndhævelsesbeføjelser	617
Til stk. 1	
1. Håndhævelse	618
1.1. Retlig og fysisk lovliggørelse	619
1.2. Retsgrundlaget	621
2. Administrativ håndhævelse	622
2.1. Forbud og fjernelse	624
2.2. Genoprettelse	628
2.3. Formelle krav	631
3. Almindelige selvhjælpshandlinger	631
3.1. Fareafværgelse	633
3.2. Formelle krav	633
3.3. Omkostningerne	633
3.4. Fysisk tvang	635
3.5. Andre retsmidler	635
4. Adgang til fast ejendom og politibistand	635
5. Politianmeldelse	637
6. Civilretlige tvangsmidler	638
Til stk. 2. Indberetningspligt vedrørende § 10-aftaler	639
Til stk. 3. Endelighed	639
 § 70. Fareafværgende selvhjælpshandlinger	640
Til stk. 1 og 2	
1. Pligtmassige, fareafværgende selvhjælpshandlinger	640
2. Udpantningsret	642

§ 71. Anmeldelsespligt ved driftsuheld	642
Til stk. 1 og 2. Forurenerens underrettningspligt	642
 § 72. Forurenerens oplysningspligt	644
Til stk. 1 og 2	
1. Indledning	644
2. Forurenerens oplysningspligt	646
3. Ændring af vilkår om egenkontrol	649
 § 72 a. Eksport af brugte produktionsanlæg	651
Til stk. 1-5	
1. Indledning	652
2. Eksport af brugte produktionsanlæg	652
3. Indsendelse til Miljøstyrelsen	653
4. Underretning til modtagerlandet	654
 § 73. Regler om tilsyn	654
Til stk. 1 og 2. Tilsynsregler	654
Til stk. 3. Indberetningspligt for de kommunale råd	656
 KAPITEL 10. Administrative bestemmelser	657
§ 74. Bekendtgørelse af afgørelser	658
Til stk. 1 og 2	
1. Bekendtgørelse over for adressaten	658
2. Underretning til andre end adressaten	659
3. Offentlig annoncering	660
4. Tilsidesættelse af forskrifterne i § 74, stk. 1.	664
Til stk. 3. Mundtlige påbud og forbud	665
 § 75. Forhåndsvarsling af påbud og forbud	666
Til stk. 1	
1. Hvilke afgørelser?	666
2. Forholdet til forvaltningslovens partshøringsregler	669
3. Forhåndsvarslingens gennemførelse	671
4. Manglende eller mangelfuld forhåndsvarsling	672
Til stk. 2. Undtagelser fra kravet om forhåndsvarsling	673
 § 76. Underretning af lokale foreninger	675
Til stk. 1 2. Lokale foreningers klageret	675

§ 77. Klagevejledning	677
§ 78. Efterkommelsesfrist	679
Til stk. 1. Frist for efterkommelse	679
Til stk. 2	
1. Beslutning om ophævelse af klages suspensive virkning	679
2. Særlige grunde	681
§ 79. Offentlig høring om risikoprojekter	684
§ 80. Delegation fra ministeren	685
Til stk. 1. Delegation til styrelse	685
Til stk. 2. Klageregler	686
§ 81. Sagkyndige råd	686
§ 82. Ministerens indkaldebeføjelse	687
§ 83. Kommunale råds oplysningspligt	688
Til stk. 1 og 2. De kommunale råds oplysningspligt	689
§ 84. Pålæg til et kommunalt råd	690
§ 84 a. Oprydning på fremmed grund	691
1. Oprydning på fremmed grund	691
2. Bestemmelsens anvendelsesområde	692
§ 85. Afvisning af underordnede forhold	694
§ 86. Delegation til miljø- og levnedsmiddelkontrolenheder	695
§ 87. Adgang til fast ejendom m.v.	696
Til stk. 1-3	
1. Adgang til fast ejendom	696
2. Adgang til transportmidler	698
3. Politibistand	699
4. Bistand fra virksomhedsejere m.v.	700
§ 88. Regler om gebyrer for administration og tilsyn	700
Til stk. 1. Gebyrer	700
Til stk. 2. Morarenter	701

§ 89. Internationale overenskomster	701
§ 89 a. Regler om anvendelse af EU-forordninger	702
Til stk. 1-4. Anvendelse af forordninger	702
§ 90. Myndighedsopgaver i København og på Frederiksberg	703
KAPITEL 11. Klage og søgsmål	705
§ 91. Klage	705
Til stk. 1	
1. Klageadgangen	705
2. Undtagelser fra klageadgangen	709
3. Klagemyndighedens beføjelser	712
Til stk. 2	715
§ 92. Endelighedsbestemmelser	715
§ 93. Klagefrist	716
Til stk. 1 og 2	
1. Klagefristens beregning	717
2. Virkningen af fristoverskridelse	720
§ 94. Klagens indsendelse	722
§ 95. Opsættende virkning ved indgreb	723
Til stk. 1. Klage udsætter fuldbyrdelsen	723
Til stk. 2	725
§ 96. Opsættende virkning ved tilladelser	725
Til stk. 1. Tilladelser kan udnyttes uanset klage	725
Til stk. 2. Klagemyndighedens beføjelser	726
§ 97. Opsættende virkning ved ekspropriation	726
§ 98. Klageret for personer og myndigheder	727
Til stk. 1, nr. 1. Afgørelsens adressat	727
Til stk. 1, nr. 2. Individuel, væsentlig interesse	728
1. Interessens karakter	728
2. Nærhedskrav	733
3. Interessen varetaget af andre	736

4. Foreningers og andre juridiske personers klageberettigelse	738
Til stk. 2. Kommuners klageret	740
Til stk. 3. Embedslægeinstitutionen	741
Til stk. 4. Myndigheder i andre lande	741
 § 99. Klageret for organisationer	742
Til stk. 1. Danmarks Naturfredningsforening	743
Til stk. 2-3. Danmarks Sportsfiskerforbund m.fl.	744
Til stk. 4. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	745
Til stk. 5. Forbrugerrådet	745
 § 100. Lokale foreningers klageret	747
 § 101. Frist for domstolsprøvelse	747
Til stk. 1. Søgsmålsfrist	748
Til stk. 2. Domstolsprøvelse af taksationsspørgsmål	750
Til stk. 3. Værneting ved ekspropriation	750
 KAPITEL 12. Miljøklagenævnet	751
§ 102. Miljøklagenævnet	753
 § 103. Nævnets kompetence	754
Til stk. 1	
1. Ministerens førsteinstansafgørelser	754
2. Større eller principielle afgørelser	755
3. Særligt om »større« afgørelser	756
3.1. Klager fra naboer m.v.	757
3.2. Klage fra adressaten (virksomheden)	759
4. Særligt om »principielle« afgørelser	762
5. Afgørelser efter kapitel 4	764
5.1. Kommunale spildevandsanlæg	764
5.2. Erhvervsvirksomheders spildevandsanlæg	766
6. Afgørelser efter kapitel 5	768
7. Afgrænsning i forhold til kapitel 9	769
8. Formalitetsafgørelser	770
9. Efterprøvelse af andre spørgsmål end påklagede	772
10. Krav om aktualitet	773
11. Reaktionsmidlerne	775
Til stk. 2. Afgørelse af spørgsmål om nævnets kompetence	777

§ 104. Nævnets sammensætning	778
§ 105. Formand, stedfortrædere og beskikkede medlemmer	779
Til stk. 1. Nævnets formandskab	779
Til stk. 2. Nævnets beskikkede medlemmer	780
 § 106. Nævnets afgørelser	781
Til stk. 1	
1. Nævnets sammensætning i den enkelte sag	781
2. Specielle habilitetskrav	783
Til stk. 2. Beslutningsregler	785
Til stk. 3. Formandsafgørelser	785
 § 107. Klageberettigelse i forhold til nævnet	786
§ 108. Klagefrist. Opsættende virkning	788
Til stk. 1. Klagefrist	788
Til stk. 2	
1. Opsættende virkning ved klager over påbud og forbud	788
2. Opsættende virkning i andre tilfælde	789
 § 109. Tilvejebringelse af oplysninger	792
1. Nævnets officialvirksomhed	792
2. Kontradiktion	794
 KAPITEL 13. Straf	797
§ 110. Straffebestemmelsen	797
1. Bestemmelsens baggrund	799
2. Straffesagernes behandling	803
Til stk. 1	
1. Anvendelsesområde	804
2. Praksis	804
Til stk. 2. Kvalificerede overtrædelser	813
Til stk. 3. Overtrædelse af administrative regler	816
Til stk. 4. Strafansvar for juridiske personer	817
Til stk. 1-4	
1. Kompetencen i straffesager	820
2. Domsmænd	820
3. Tvangsbøder	821
4. Omkostninger	822

5. Anke	823
Til stk. 5. Konfiskation og bødeudmåling ved økonomisk fordel	824
Til stk. 6. Overtrædelse af § 10, stk. 4	826
Til stk. 7. Forældelse	826
 § 110 a. Administrative bødeforelæg	826
 § 110 b. Rettighedsfrakendelse	827
Til stk. 1-3	
1. Område	827
2. Rettighedsfrakendelse	828
3. De processuelle regler i straffeloven	829
 § 111. Ransagning	829
 KAPITEL 14. Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser	831
§ 112. Ikrafttræden	831
 § 113. Ophævelse af love	831
 § 114. Overgangsregler	831
 § 115. Overgangsregler på betalingsvedtægtsområdet	832
 § 116. Ophævelse af lov om grænsevandløbene m.v.	832
 § 117. Fastsættelse af administrative overgangsregler	832
 § 118. Færøerne og Grønland	833
 Forkortelser	839
Litteratur	843
Afgørelsesregister	845
Regelregister	857
Stikordsregister	865

Forord

Mere end 10 år er gået siden udgivelsen af den seneste, kommenterede miljøbeskyttelseslov. En ny udgave af loven har i mellemtiden set dagens lys: Miljøbeskyttelsesloven af 1991. Og sammen med den en lang række af administrative forskrifter, afgørelser, domme og nye miljøretlige fremstillinger.

Vi har på ny forsøgt at samle de mange tråde i håbet om at kunne levere en rimeligt dækkende beskrivelse af det retsområde, der udfolder sig med miljøbeskyttelsesloven som centrum.

En række kolleger, navnlig i Miljøstyrelsen, har med råd og dåd hjulpet os undervejs. Tak, især til styrelsens juridiske kontorchef, Jesper Hermansen, der har måttet lægge øre og ryg til mange spørgsmål og henvendelser. Endvidere tak til Helle Husum, Karen Pryn, Annette Schneider og Annette Schytz, der som jurister og fuldmægtige i Miljøstyrelsens affaldskontorer har bistået med kommentarer og tilvejebringelse af materiale til brug for kapitel 6 om affald.

En særlig tak skylder vi nævnsformand Ole Jacobsen, Miljøklagenævnet, der også denne gang beredvilligt har taget sig byrden på at gennemlæse og kommentere store dele af manuskriptet.

Vi hæfter naturligvis som forfattere selv for bogens indhold og form.

Kommentaren er ført ajour til 1. december 1997.

Januar 1998

Jørgen Bjerring Gorm Møller